

Mottagare
Tekniska nämnden

Information om möjlighet att använda vatten från kalkbrott Storugns

Förslag till beslut

Tekniska nämnden godkänner informationen.

Sammanfattning

Enligt ärende TN 2022/2491 informerades om att VA-avdelningen arbetar utifrån två vattenverk på norra-linan, ett i Othem och ett i Lärbro. En utredningsgrupp har bildats bestående av intern VA-resurs och flera konsulter upphandlad på ramavtal. Aktiviteter som skulle igångsättas presenterades.

Avrop gjordes till upphandlad konsult och platsbesök vid Nordkalk genomfördes under hösten 2022. Rapport på hydrogeologiska undersökningar mottogs våren 2023 och resultat visar hur det fortsatta arbete 2023-2024 ska bedrivas.

Ärendebeskrivning

Region Gotland ska utreda möjligheten till förstärkning av råvatten till vattenförsörjningen på norra Gotland. Ett alternativ är att avleda vatten från Nordkalks kalkbrott (Klinthagen) utanför Lärbro, eftersom gällande tillstånd för täktverksamheten ger möjlighet till avledning av täktvatten till Region Gotlands VA-system.

I domen från 2019 lämnas Nordkalk bland annat tillstånd till att få avleda täktvatten från den s.k. Pall-2 sjön till Region Gotlands VA-system och för detta ändamål installera pumpar, pumpstation och vidta övriga åtgärder i syfte att kunna reglera Pall 2-sjön.

Nordkalks tillstånd för avledningen omfattar 300 000 m³/år (motsvarar 900 m³/dygn eller 10 l/s) men tillståndet är begränsat till att gälla till och med dess att efterbehandlingen av tükten är avslutad.

Bedömning

Enligt ärende TN 2022/2491 informerades om att VA-avdelningen arbetar utifrån två vattenverk på norra-linan, ett i Othem och ett i Lärbro. En utredningsgrupp har bildats bestående av intern VA-resurs och flera konsulter upphandlad på ramavtal. Aktiviteter som skulle igångsättas var;

- Inläsning av det material som finns i domen (tekniskt beskrivning, MKB mm)
- Studiebesök och dialog med Nordkalk kring det fortsatta arbetet.
- Verifiera vattenbalansen nu och efter avslutat brytning.
- Provpumpning (troligen 12 månader) ska genomföras för att få kännedom om vattnets kvalitet och temperatur, beräknad klart årsskiftet 2023/2024

Avrop gjordes till upphandlad konsult Sweco september 2022 och platsbesök vid Nordkalk november 2022. Rapport på hydrogeologiska undersökningar mottogs mars 2023 och fastställdes kort därefter.

Resultat från hydrogeologiska undersökningar visar på relativt heterogena förhållanden i kalkberget.

Fortsatt arbete under hösten 2023:

augusti-september

- Vattenprovtagning och analys (före höstcirkulationen)

oktober-november

- Installation av flödesmätare i anslutning till varje pumpgröp + mätning och sammanställning
- Installation eller iordningsställande av flödesmätning vid mynningen från vattenringleden till Pall 2-sjön + mätning och sammanställning
- Installation eller iordningsställande av flödesmätning vid utloppet från Pall 2-sjön, förutsätter 4.2.3.8 + mätning och sammanställning
- Utgående flöden till Klinthagenbäcken

Översyn pumpgröpar avseende utformning, automatisering och hindrande av grumligt vatten.

Arbete under 2024 (Förbehåll för ändringar beroende på resultatet under hösten 2023):

-Risk- och sårbarhetsutredning avseende vattentäkt i täktområde inkl riskanalys och åtgärdsprogram

-Bedömning av kostnader för framtida pumpning från pumpgröpar (ökande elpriser)

-Genomföra inledande sonderingar med Nordkalk för att definiera under vilka förutsättningar ett avtal kan tecknas.

-Bedöma värdet av 300 000 m³ råvatten från tåkten/ utföra en förstudie avseende reningsprocess och med en preliminär layout för nytt vattenverk

Barn- och genusperspektiv – Barnen i det gotländska samhället ska kunna känna trygghet i att Region Gotland arbetar för att det ska finnas dricksvatten till kommande generationer

Landsbygdsperspektiv - VA-tjänster kan vara en avgörande för landsbygdens utveckling.

Ekonomisk konsekvensanalys – Aktuellt när beslut finns om att bygga ett nytt vattenverk.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen daterad 2023-08-16

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör